Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 108 (858) ♦ П'ятниця, 10 червня 1994 року ♦ Ціна договірна

До 50-річчя Перемоги

Хай збудеться воля твоя, сестро Білорусь!

*«Белоруссия родная,
Украина золотая,
Ваше счастье молодое
Мы штыками стальными
оградим...»*

Ці слова з відомої пісні часів Великої Вітчизняної війни знову спливають у пам'яті нині, коли Білорусь і Україна готуються урочисто відзначити 50-річчя визволення рідної землі, своїх міст і сіл від німецько-фашистських загарбників. Історики небезпідставно твердять, що два братні народи — білоруси й українці — найбільше постраждали від гітлерівської чуми. Недарма ж в усьому світі однією із святинь людської трагедії стала білоруська Хатинь.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Відбувся обмін думками в парламенті

Перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Ткаченко провів переговори з Прем'єр-міністром Соціалістичної Республіки В'єтнам Во Ван Кієта. В ході дружньої розмови гість одержав вичерпну інформацію про соціально-політичну обстановку і передвиборчу кампанію в Україні, а також розклад сил у парламенті.

На думку учасників переговорів, Україна і В'єтнам мають добрі передумови для розширення торгово-економічних стосунків, зміцнення політичних, культурних та інших зв'язків.

Підписано двосторонні угоди

Переконання, що приїзд в'єтнамської делегації до Києва на чолі з Прем'єр-міністром СРВ Во Ван Кієтом започаткує новий, важливий етап двостороннього співробітництва, було висловлено минулої середи під час бесіди глави в'єтнамського уряду з в.о. Прем'єр-міністра України Ю.Звягільським.

Того ж дня міністр закордонних справ України А.Зленко та міністр закордонних справ СРВ Нгуєн Мань Кам підписали ряд українсько-в'єтнамських угод. Серед них — консульська конвенція, міжурядові угоди про заохочення і захист інвестицій. Також парафовано Договір про принципи відносин і співробітництво між Україною і СРВ.

«У нас нема ядерної зброї»

Завершено офіційний візит в Україну міністра закордонних справ КНДР Кім Єн Нама. Глава українського зовнішньополітичного відомства А.Зленко та Кім Єн Нам підписали консульську конвенцію та план обміну делегаціями.

Виступаючи на прес-конференції у Києві, північнокорейський міністр заявив, що «ядерна проблема КНДР» виникла штучно. Її створили певні кола США і МАГАТЕ, аби «задушити соціалізм» у КНДР. «У нас нема ядерної зброї», — наголосив Кім Єн Нам.

Сильному потрібен сильний

«Америці потрібна сильна Європа, так само як Європі потрібна сильна Америка. І європейців, і американців турбують ті ж самі проблеми, тому розв'язувати їх треба спільно», — заявив Президент США Б.Клінтон, виступаючи у французькому парламенті з нагоди 50-річчя висадження військ союзників у Нормандії.

Наш обов'язок, наголосив він також, допомогти новим демократіям на сході Європи. Захід, на думку Б.Клінтона, не повинен вимагати від цих країн негайного переходу до ринку. Водночас їм слід надавати підтримку в здійсненні приватизації, залученні капіталовкладень в економіку, ширше відкривати західні ринки для експорту товарів з цього регіону.

Продиктовано в номер

Нью-Йорк, Вашингтон... Тепер і Чикаго

Учора національна компанія «Авіалінії України» відкрила регулярне сполучення між Києвом та Чикаго. Рейси здійснюватимуться щотижня.

Новосілля, та не те

З 4 червня в Ялті зберігається напружена атмосфера після того, як 58 сімей кримських татар захопили два майже добудовані дев'ятиповерхові будинки, забарикадувалися і погрожували у разі штурму міліцією підірвати будинки й себе. Міліція оточила будинки, щоб уникнути протистояння з тими, кому вже було видано ордери на квартири у цих будинках. 260 сімей кримських татар, що не мають коштів на спорудження власних будинків, стоять у черзі на отримання квартири, тоді як зведення 200-квартирного будинку для переселенців тимчасово зупинено через брак фінансування.

З 3288 ділянок за чотири роки кримським татарам у районі Великої Ялти виділено тільки 835. Для того, щоб з'ясувати ситуацію і надати допомогу кримським татарам, створено депутатську комісію.

Ділимо без певності

Поділ баз і берегової інфраструктури Чорноморського флоту — головна тема переговорів української та російської делегацій, які тривають у Києві. Російську делегацію на переговорах очолює посол МЗС РФ з особливих доручень Ю.Дубінін. Керівник української делегації віце-прем'єр В.Шмаров перед початком зустрічі делегацій у середу заявив журналістам: нема певності, що ці переговори істотно просунуть розв'язання проблем флоту. Хоча, за його словами, українська сторона завжди йшла і йтиме на поступки, прагнучи компромісу.

З днем народження, Ваша Величність!

У країнах Британської Співдружності відзначається день народження Її Величності Королеви Єлизавети II. Вчора з цієї нагоди Надзвичайний і Повноважний Посол Великобританії в Україні пан Саймон Хіманс та його дружина влаштували прийом.

100 років, а не старіє

Минає 100 років історико-філологічному товариству при Ніжинському інституті князя Безбородька. Із самого початку товариство пішло шляхом краєзнавчої діяльності. Відновлене цього року, воно діятиме при Ніжинському історико-краєзнавчому музеї. Цій події у місті було присвячено наукову конференцію, в якій взяли участь науковці Києва, Чернігова, Ніжина.

4 стор. 5

Чи можливе майбутнє без оцінки минулого?

ХАЙ ЗБУДЕТЬСЯ ВОЛЯ ТВОЯ, СЕСТРО БІЛОРУСЬ!

(Початок на 1-й стор.)

8 червня з нагоди 50-річчя визволення Білорусі від фашистських окупантів її посольство у Києві провело «круглий стіл» ветеранів війни України, які брали участь у боях на білоруських фронтах. Зібралися переважно сивочолі солдати, офіцери й генерали з Золотими Зірками Героїв Радянського Союзу. Їх тепло вітав Надзвичайний і Повноважний Посол Білорусі в Україні Віталій Курашик. Він розповів присутнім про нинішнє політичне й економічне становище у своїй суверенній державі, про нещодавно прийняту нову Конституцію і наступні вибори Президента Білорусі. Посол особливо наголосив, що білоруський народ вбачає єдиний надійний вихід з економічних негараздів через власну високопродуктивну працю, а також тісну економічну співдружність з трудовими колективами України та інших держав СНД.

Зі спогадами про бойові дії на білоруській землі у визвольній наступальній операції «Багратіон» виступили Герої Радянського Союзу Олександр Болбас, Георгій Денисов, Володимир Меркулов, Іван Ковшаров, Володимир Анісов, Іван Матвієнко, двічі Герой Радянського Союзу Анатолій Недбайло, подружжя фронтових медиків Валентина Калугіна і Володимир Фельдман, інші ветерани-фронтовики. Від ветеранів столиці України своїх бойових побратимів з Білорусі щиро вітали голова київської ради організацій ветеранів війни, праці і Збройних сил Володимир Шаригін і голова київської міської ради ветеранів війни Іван Минаєв.

Учасники «круглого столу» поклали квіти до меморіалу Слави, оглянули влаштовану посольством документальну виставку, присвячену 50-річчю визволення республіки від фашистського поневолення, звернулися з листом-привітанням до Верховної Ради Білорусі та всього білоруського народу. У листі наголошується: хай і надалі між нашими народами панують мир, дружба, братерське співробітництво у всіх сферах життя. Хай збудеться воля сестри Білорусі у творенні багатої і щасливої суверенної держави!

Володимир ЧЕРКАС.

Життя Рад: вибори 26 червня

«Могутня Україна не потрібна нікому, крім її народу»

Сьогодні майже весь корпус представників Президента став до боротьби за нові мандати — голів Рад та виконкомів. Як це розцінити: як прагнення утриматися при владі? З якими думками вони вступають у виборчу кампанію? На ці та інші запитання державотворчого процесу ми попросили відповісти представника Президента у Хмельницькій області Євгена ГУСЕЛЬНИКОВА.

— Як на мій погляд, то хибна думка, що представник Президента висувається на голову Ради, аби тільки утриматися при владі. Передусім має бути оцінка зробленого тобою і командою, бачення, що можеш не на словах, а на ділі, зробити завтра. А що інститутові виконавчої влади на місцях уже вкотре поміняли вивіску, то, зрозуміло, нові обставини вимагають нових підходів і рішень. Це ж не вина представників Президента. Так розпорядилася колишня Верховна Рада. І з її рішенням погодився Президент.

— Яка ваша думка щодо доцільності майбутніх виборів?

— Виборча кампанія сьогодні набрала такого розмаху, що вже неможливо і недоцільно зупиняти. Місцеві Ради треба, безумовно, переобрати. Разом з тим новообрані місцеві Ради підстерігають і небезпечні рифи. Річ у тому, що сьогодні конституційно не визначено структури влади в державі. І під час прийняття нової Конституції (а ми залишилися сьогодні єдині в СНД із старою Конституцією) може статися так, що повноваження голови Ради і голови виконкому вкотре буде розмежовано. І знову вибори, знову мільярди на вітер? Тому, вважаю, на перехідний період доцільно залишити поєднаними в одній особі і представницькі і виконавчі функції. Це, у свою чергу, зміцнило б структуру влади на місцях.

— Ви не висловили своєї думки щодо виборів Президента...

— Я вже казав, що ми ще не визначилися конституційно з державним устроєм. Скажімо, Верховна Рада, Конституційна асамблея чи референдум закріплять у Конституції парламентський устрій. Тоді як бути із всенародно обраним Президентом? Тому доцільно було б з виборами Президента зачекати.

— Ви щойно сказали, що поєднання представницьких і виконавчих функцій зміцнить владу на місцях. Цього було б досить, щоб працювати на повну силу?

— Права мають бути реальні, а не умовні. Для цього потрібна крім посади і вертикаль підпорядкованості. От я не раз запитував директорів заводів: якби директорові хоча б два із сорока цехів не підпорядковувалися, чи зміг би він нормально виконувати свої обов'язки? Жоден не відповів ствердно. А ось на рівні керівника області виконавча влада має такі суперечності.

З другого боку, неабияку роль для здійснення у повному обсязі повноважень відіграє кадрова політика. Повірте, я не за командно-адміністративну систему, я категорично проти неї. Але я за порядок і відповідальність, які панують в усьому демократичному світі. А без правильної розстановки кадрів — на місцях видніші здібності, нахили керівника, ніж з вершин міністерств — досягти високої виконавської дисципліни неможливо. От сьогодні за однаково недосконалих законів, гіперінфляції декотрі керівники (ВО «Укрелектроапарат», «Адвіс», «Прігма-прес») утримують виробництво на рівні майже ста відсотків, а декотрі зупиняють його, маючи такі самі збутові якості своєї продукції. Отже, питання кадрової політики за логікою, має бути передане з центру на місця.

— Євгене Яковичу, нещодавно на одній із прес- конференцій Юхим Звягільський повідомив, що у квітні рівень інфляції становив лише 5,7 відсотка, чи й менше. Як ви розцінюєте таку сенсаційну заяву?

— Взагалі я категорично не погоджуюся з тією стратегічною лінією, яку намічено для подолання гіперінфляції. А цифри, мабуть, такі і є. Але ж ніхто не сказав, у який спосіб це зроблено. Спад інфляції зумовлений гальмуванням виробництва. Підприємства задушено надто високими податками.

З другого боку, вкотре нищівного удару зазнало селянство. Людей залишили без зарплати, аграрний сектор держава нахабно пограбувала. На сьогодні сотні мільярдів карбованців не повернено селу ще за грудневу продукцію, не виконано обіцянок щодо компенсації сільгосппідприємствам за об'єкти соціально-культурної сфери. Отже таке штучне стримування інфляції веде не до стабілізації, а до загострення ситуації.

— Які першочергові зміни документів ви чекаєте від нової Верховної Ради?

— Перші дні Верховної Ради мене особливо стурбували — знову політичні чвари, знову економіку віддали на поталу політиці. Це дуже небезпечне явище. Бо терпець у народу вичерпується.

А передовсім треба переглянути податкову політику, зняти надуманий ПДВ на сільськогосподарську продукцію і в такий спосіб дати поштовх товаровиробництву. У цьому ж пакеті документів потрібно було б розглянути й питання про вирівнювання платіжного балансу між містом і селом, між товаровиробником і громадянином-покупцем. Наголос у своїй роботі Верховна Рада мусить перемістити на питання прискорення економічних реформ, створення власника, котрий працюватиме краще і ефективніше.

І не менш важливе питання, розв'язання якого з нетерпінням чекають на місцях, — це перегляд принципів формування бюджету країни — не згори донизу, а від сільської Ради — до центру.

— Євгене Яковичу, на завершення нашої розмови хотілось би почути, який політичний устрій бачите в Україні — соціалізм, капіталізм чи соціал-капіталізм?

— Я сьогодні не вдавався б до «ізмів», а говорив би про загальнолюдські інтереси. Нам треба створити таку економіку, таку державну політику, щоб люди достойно жили. Вони цього заслужили.

Розмову провів Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницький.

Хто є хто

Голові Комісії з питань економічної політики та управління народним господарством Олегові Вадимовичу Таранову тридцять дев'ять років. Трудову біографію розпочав у 19 років будівельником. Закінчив вечірнє відділення Харківського автодорожнього інституту. Працював майстром, виконробом, начальником дільниці на будівництві, завідуючим навчальною частиною, секретарем комітету комсомолу автодорожнього технікуму, інструктором Харківського міськкому комсомолу, начальником цеху заводу залізобетонних конструкцій, начальником управління технічної комплектації об'єднання «Харківзалізобетон». У двадцять дев'ять років очолив механічний завод цього ж об'єднання. Потім став директором заводу в об'єднанні «Харківрадіореле» Міністерства засобів зв'язку СРСР, згодом — директором заводу «Рапід» Мінмісцевпрому України. Останнє місце роботи — президент Українсько-Сибірської корпорації.

Олег ТАРАНОВ: «Якби у нас були нормальні закони і можливість нормально працювати, то я нізащо не балотувався б у народні депутати

— Олегу Вадимовичу, ви тривалий час очолювали державні підприємства, а потім працювали у недержавному секторі економіки. Що змусило вас переорієнтуватися?

— Життя. Свого часу, очоливши держпідприємство — завод «Рапід», побачив очевидні переваги орендної форми господарювання. Тож ми перейшли на оренду ще задовго до виходу у світ закону про неї. Багато чого запозичили у відомого «Бутека», очолюваного М.Бочаровим. Потім, коли ліквідували Мінмісцевпром, ми не захотіли входити до складу нового республіканського концерну і одними з перших на Україні стали недержавним підприємством. Власником «Рапіда» став колектив.

— Ставши недержавними, ви, напевне, відразу ж відчули обмеження в постачанні сировиною, обладнанням тощо...

— Так. Тож ми почали створювати нові економічні структури. Зокрема разом із Тюменською фондовою біржею стали засновниками Українсько-Сибірської товарно-сировинної біржі, яка за півроку стала однією з найбільших в Україні. На базі заводу створили концерн. До нас потяглися промисловці, бо біржа стала для них своєрідною паличкою-виручалочкою після демонтажу Держпостачу і Держплану. Як бачите, життя примусило нас піти таким шляхом, адже самим доводилося думати, де шукати сировину, де збувати продукцію.

Наступним етапом у нашій роботі було створення інформаційного простору з допомогою десяти супутникових космічних станцій, які перекривали ледь не всю територію колишнього СРСР. Далі створили Українсько-Сибірську корпорацію, котра взяла на себе турботу про нормальне функціонування підприємств, насамперед із держсектора. Засновниками корпорації виступили такі підприємства, як «Уралмаш», Сахалінський порт тощо. Маємо свій банк — Укрсиббанк. Одне слово, все те, що дало нам змогу існувати на уламках старої системи.

— Ваше ставлення до економічних реформ в Україні?

— Вони дуже непродумані. Реформи мають стимулювати, а не розвалювати економіку. Я вважаю, що сьогодні під ширмою реформ йде знищення нашої економіки. Ось, приміром, візьмімо приватизацію. Це добра справа. Але як можна було розпочинати приватизацію, реально не оцінивши у валютному еквіваленті все, що є в державі, і частку кожного.

Я за ринок, але проти базару. Сьогодні не можна ділити підприємства на державні і недержавні. У всіх мають бути однакові умови. Підприємства повинні мати право як виробляти продукцію, так і реалізовувати її.

Необхідно переглянути систему оподаткування, відмінити квоти і ліцензії, оскільки на цьому наживається певна група людей. Далека від досконалості у нас і митна система.

— У нинішньому складі Верховної Ради у вас багато прихильників?

— Думаю, що так. І незалежно від партійної приналежності.

— До речі, ви належите до якоїсь партії?

— Ні.

— Погодьтеся: щоб ваші задуми втілити в життя, треба мати сильну виконавчу владу, уряд.

— Безперечно. Більше того, я вважаю, що законодавча влада має контролювати виконання своїх законів, чого не робили наші попередники. Багато добрих законів були загублені підзаконними актами. Якщо хтось із міністрів не розуміє, що закони треба виконувати, то такого міністра треба терміново замінювати.

Мені здається, що нинішній склад Верховної Ради високопрофесіональний. Багато хто прийшов сюди через життєву необхідність. Якби у нас були нормальні закони і можливість нормально працювати, то я нізащо не балотувався б до Верховної Ради. Я прийшов працювати у парламент з однією метою: зберегти економіку, дати підприємствам можливість працювати. Я практик, виробничник, але сьогодні залишив свою корпорацію тільки для того, щоб уплинути на перебіг економічних реформ, бо ми на краю прірви.

Є такий вислів: «Якщо не я, то хто?» Це повністю стосується і мене. Соромно і гірко, що нашу багату країну довели до такого жалюгідного стану. Треба брати кермо влади у свої руки і виправляти становище. У нас є для цього все, чого не було після війни у Німеччини і Японії.

— Як ви ставитесь до приватизації землі?

— Ми ще не готові до приватизації землі. Сьогодні перетворити землю на товар означає викинути її на спекулятивний ринок. Сільськогосподарські угіддя купуватимуть зовсім не для того, щоб вони виконували своє основне призначення. Землю розберуть керівники сільськогосподарських підрозділів, представники владних структур.

Я за довгострокову оренду з правом успадкування, якщо земля використовуватиметься за призначенням. Нині вона ще не може бути товаром. У перспективі — не виключено.

— У вас велика сім'я?

— Дружина і дві доньки. Дружина — економіст, старша донька — студентка економічного факультету Харківського держуніверситету, молодша — абітурієнтка цього ж факультету.

Вів розмову Леонід БРОВЧЕНКО.

ЮГОСЛАВСЬКЕ ЕКОНОМІЧНЕ «ДИВО»

«У країні, яка ще кілька місяців тому була майже на колінах, нині продовольства в достатку, магазини — повні, зросло промислове виробництво, пожвавився транспорт». Це — констатація радіостанції Бі-бі-сі про ситуацію в Союзній Республіці Югославія. Останні повідомлення з Бєлграда свідчать, що порівняно з березнем інфляція у квітні збільшилася лише на 0,4 відсотка. Промислове виробництво у березні зросло на 21,3 відсотка. З початку року ціни підвищилися на 0,1 відсотка. Експерти заявляють, що в Югославії сталося економічне «диво».

А все почалося 24 січня цього року, коли голова Народного банку СРЮ 75-річний професор Драгослав Аврамович приступив до реалізації в країні грошової реформи. Він запровадив новий динар, який почали обмінювати за курсом: 1 динар — 1 німецька марка, установив суворий контроль за надходженням і друкуванням грошей. І вже в лютому валютні резерви країни збільшилися на 228 мільйонів марок. Відтак Д.Аврамович переконав комерційні банки надавати короткострокові кредити підприємствам під 9 відсотків річних (в сусідній Болгарії, наприклад, річні сягають майже 60 відсотків). І якщо на початку березня у сферу виробництва, переважно в харчову промисловість, було вкладено 71 мільйон нових динарів, то наприкінці того ж місяця — вже 400 мільйонів.

«Моя програма здивувала багатьох, — каже Д.Аврамович. — А рецепт дуже простий: я не прислухався до порад Міжнародного валютного фонду. Замість «шокової терапії», яку використовують у країнах з високим рівнем інфляції, я запропонував поступове, крок за кроком, пожвавлення економіки».

А як у них!

Аврамович — економіст, 25 років працював у Світовому банку та в ГАТТ. 1988 року повернувся до Бєлграда, ввійшов до складу економічної ради уряду Сербії. Рішимість професора взятися за реформу в умовах ембарго спричинив випадок, що стався торік в одному з бєлградських гастрономів. Пан професор став свідком, як до магазину зайшли двоє відвідувачів при грошах і за кілька хвилин скупили все, що там було. «Тоді я зрозумів, що далі гаяти часу не можна», — каже Д.Аврамович.

Звичайно, його програма має не тільки прихильників, а й критиків, особливо на Заході. Бо, на думку західних оглядачів, професор є чи не найсильнішою козирною картою Президента Сербії Слободана Мілошевича. Іншими словами, запропоноване ООН економічне ембарго проти СРЮ провалилося, Д.Аврамович вважає, що санкції незабаром скасують, і він уже готовий запропонувати програму заохочення іноземних інвестицій, зокрема сінгапурських.

Нещодавно мені випало розмовляти із сербським професором Слободаном Марковичем.

— У нас нині є все, — сказав він. — Хліб коштує півдинара, а моя пенсія — 100 динарів, себто 100 марок. Безумовно, Д.Аврамович — фахівець вищого гатунку, бо з 37 програм економічної стабілізації, запропонованих тим чи іншим країнам, лишень югославський варіант вдався — за короткий час гіперінфляцію зведено нанівець, національна валюта зміцніла, промислове та сільськогосподарське виробництво збільшується, відсотки на кредити знижуються. Але є ще один чинник, якого в жодному разі не треба нехтувати, — це народ. Всупереч намірам Заходу економічна блокада ще більше згуртувала сербів і тепер всі підтримують і Президента С.Мілошевича, і професора Д.Аврамовича.

Та й із сусідами Бєлград прагне мати добрі відносини (окрім Албанії). За деякими даними, саме від сусідів попри ембарго, надходить понад 60 відсотків такого потрібного палива. «Бо міжнародні санкції все ж таки є перешкодою для нормального товарообміну», — заявив одного разу для «Голосу Америки» Д. Аврамович — батько югославського економічного «дива».

А хто ж буде батьком українського?..

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Софія.

Політика

Л. КРАВЧУК: «Немає більшого щастя для Президента, ніж сказати, що людям стало краще жити»

Президент України Леонід Кравчук відвідав Житомирський край. Він побував на виробничому об'єднанні «Житомирдерев», зустрівся з курсантами, викладачами і керівництвом Вищого училища радіоелектроніки протиповітряної оборони, відвідав трудівників села Миролюбівки.

Л. Кравчук поклав вінок до пам'ятника народним борцям Коліївщини.

Об'єкти, на яких побував український Президент, різні. Однак до всіх них Леонід Макарович придивлявся під єдиним кутом зору: чи зберегли там людей, виробництво, свій потенціал у нелегкі часи становлення української державності, чи з'явилися паростки поліпшення життя трудівника, матері, воїна, студента, пенсіонера.

Оглядаючи цехи об'єднання «Житомирдерев», вироби, які на конвеєрному потоці, і ті, що тільки розроблені і лише готуються до широкого впровадження, лідер держави висловив своє враження такою фразою: «Комбінат живе, працює, своїми виробами прикрашає наше життя, хоч йому теж нелегко у ці важкі часи». Він висловив задоволення, що люди не зігнулися під тягарем труднощів, підприємство зберегло свій колектив, не припинило пошуків, знайшло нові ринки збуту продукції, хоч ціни, на жаль, ще лишаються високими, а ці прекрасні гарнітури: вітальні, спальні, кухні — доступні далеко не кожній людині.

— Я не можу не гордитися вашою працею, вашим прагненням будь-що вийти з важкої економічної смуги, — сказав Леонід Макарович, виступаючи в цеху перед робітниками. — Але держава, уряд, Верховна Рада повинні допомогти вам, створити такі умови, щоб вам легше було жити і працювати. І ми вже розробили систему податків, які стимулювали б виробництво, заходи, які припинили б свавілля цін, привели б у нормальну систему оплату праці. Повірте, що для мене немає вищого щастя, ніж сказати вам: «Ми вже виходимо з економічної кризи, жити вам стало легше».

Проїхавши полями Житомирського району і, зокрема, села Миролюбівки, Леонід Кравчук теж висловив задоволення, що лани чисті, прибрані, засіяні і дають добру надію на врожай.

— Ну коли це було в історії хоч одного народу, — вигукнув він, — щоб маючи отаку землю, отаке багатство, таких роботящих і совісних людей, не зажити багато і радісно? Та й ви, я бачу, не втратили надії на краще. Аби тільки вистачало здорового глузду в політиків не втягнути державу в якісь серйозні конфлікти, дати людям нормально працювати. Сьогодні наш уряд опрацьовує нові закони, які розв'яжуть руки виробникам. Хочеться вірити, що нова Верховна Рада прийме їх, не повторить помилок попереднього парламенту, який через зайву заполітизованість був неспроможний прийняти добре продумані закони.

Леонід Макарович розповів селянам про оперативні заходи, які вживає уряд для налагодження банківської, фінансової систем, що мусить оздоровити економіку, про пошуки, які, хоч і непросто, а все-таки дають результати у забезпеченні держави нафтою, газом, іншими енергоносіями. Він повідомив, що ось учора підписав указ про невідкладні заходи з фінансово-кредитного забезпечення формування державних продовольчих ресурсів. В його основі — й інші ціни, і цільові кредити селу під державні замовлення, і нова система розрахунків між селом та переробними галузями.

Продовольча база і енергетика — ось основа, на якій тримається держава. І ми, наголосив Президент, робитимемо все, щоб, поряд з іншими, всіляко допомагати її розвитку.

Президент України оглянув пам'ятник народним борцям Коліївщини, поклав до його підніжжя вінок.

— Народ України, — сказав він при цьому, — завжди прагнув до волі і незалежності. Сьогодні йде нормальний процес державного будівництва.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Контакти

За спадом настане піднесення

Німецька урядова делегація перебуває з кількаденним робочим візитом в Україні. До її складу ввійшли представники міністерств економіки, фінансів і закордонних справ Німеччини.

Як повідомив керівник делегації високопоставлений представник Міністерства фінансів ФРН пан Реглінг, німецькі урядовці планують зустрітися з українськими колегами в Кабінеті міністрів України, Національному банку, а також з керівництвом відповідних парламентських комісій. За словами пана Реглінга, Німеччина традиційно уважно стежить за політичним й економічним розвитком України. «Цього разу ми прибули до української столиці, — сказав він, — щоб підготувати важливі економічні документи, які могли б бути підписані на найвищому рівні». Передовсім йдеться про узгодження позицій напередодні підписання угоди про партнерство і співробітництво Європейського Союзу та України. Німецькі гості підтвердили: Захід надає великого значення тому, щоб наша держава розвивалася у напрямі економічних перетворень.

Німецька делегація провадитиме в Києві переговори щодо підписання домовленостей між Міжнародним валютним фондом та Україною про надання кредиту на суму близько мільярда доларів. До того ж, на думку німецьких урядовців, сьогодні нашій країні важливо, крім великих фінансових організацій, заохочувати до співробітництва також приватний капітал. Для цього потрібні окремі рамкові угоди, можливості розроблення яких сторони обговорювали під час візиту.

Щодо сьогоднішнього стану двостороннього німецько- українського торгово-економічного співробітництва, то тут помітний деякий спад. Зокрема, товарооборот між двома країнами скоротився. Першопричина цього, на думку німецьких фахівців, складне становище української економіки. Водночас до федерального уряду німецькі підприємці подали замовлень на контракти з Україною на суму 167 мільйонів марок. І це ще не межа, вважають спеціалісти. З підписанням рамкових угод ці гроші могли б запрацювати на користь обох держав. Схоже, за спадом очікується піднесення.

Сергій ДАНИЛЕНКО.

Фотофакт

НЕ ДОВГО ГУЛЯЛИ НА ВОЛІ

Світові засоби масової інформації не раз повідомляли, що західні підприємці постійно зазнають загроз і залякування з боку мафії у Москві та інших містах Росії. Незважаючи на обіцянки Президента Б.Єльцина зняти «зашморг», накинутий на шию Росії злочинними угрупованнями, пише газета «Санді таймс», уряд виявився безсилий. Банди злочинців мають у своєму розпорядженні швидкісні автомобілі, невичерпні запаси грошей. Вони підтримують у своїх рядах залізну дисципліну. До того ж, наголошує газета, організована злочинність проникла й до вищих ешелонів російської адміністрації.

На знімку: співробітникам Регіонального управління боротьби з організованою злочинністю УВС міста Москви доводиться боротися із злочинцями, які не гребують жодними методами у своїй діяльності: захоплюють заложників, коять економічні злочини, провадять незаконні валютні операції. На рахунку бійців РУБОЗ кілька ліквідованих злочинних угруповань. Так, їм вдалося захопити 20 активних членів казанської групи злочинців, яка діяла у російській столиці. При цьому було вилучено автомат АКМС, малокаліберна гвинтівка, кілька гранат, багато боєприпасів.

Фото ІТАР—ТАРС.

Напередодні

ПРЕЗИДЕНТСЬКИЙ МАРАФОН

Крапку в першому етапі передвиборної президентської кампанії в Білорусі поставила Центральна комісія. Шість учасників, які включились у цю нелегку гонку, можуть полегшено зітхнути і приймати поздоровлення від своїх однодумців і опонентів.

Лідером за кількістю зібраних підписів на підтримку своєї кандидатури став голова Ради Міністрів республіки В'ячеслав Кебич. За його кандидатуру висловилось 371967 виборців. Главу Білоруського народного фронту Зенона Позняка підтримало 216855 чоловік, а секретаря Партії комуністів республіки Василя Новикова — 183834 виборці. Успішно подолали 100-тисячний рубіж, необхідний за законодавством для реєстрації, відомий «борець з корупцією» Олександр Лукашенко, екс-спікер парламенту, нині директор Центру політичних і економічних досліджень Європейського гуманітарного університету Станіслав Шушкевич і керівник одного з сільськогосподарських підприємств Гродненщини Олександр Дубко.

Мер райцентру Молодечно, що в Мінській області, Геннадій Карпенко зняв свою кандидатуру через спірну ситуацію, яка виникла при збиранні підписів. Інших учасників виборного президентського марафону від лідерів відділяє велика дистанція. Найбільше наблизились до них голова спілки підприємців Володимир Карягін, на підтримку якого висловилось 39542 виборці. А максимальний відрив у безробітного Станіслава Ліцкевича. Комісіями не зареєстровано жодного підпису на його підтримку.

Білінформ — Укрінформ.

Сьогодні в Україні, як і десятиріччя тому, спостерігається гостра політична боротьба не за можливість практично реалізувати декларовану ідею про незалежну демократичну Українську державу, а за абсолютну владу. Переважна більшість українських політиків, що представляють понад 30 партій і формально проголошують свою вірність принципам демократії, не володіють відповідними до цих принципів основами культури компромісів, умінням враховувати і взаємопов'язувати інтереси усіх політичних сил та соціальних груп, що стоять за ними. Саме тому в Україні не вдається досі створити більш чи менш стабільний політичний центр.

етики. Не випадково О. М. Горький 1918 року у своїх «Несвоевременных мыслях» протиставив гаслу «Революція в небезпеці» гасло «Культура в небезпеці». Встановлювалася влада без культури, наслідком чого стала відповідна культура цієї влади.

За багато років функціонування Радянської влади ми опинилися в ситуації, коли «некультурна влада», виступаючи «від імені» і «за дорученням» народу, ставила і визначала спрямованість будь-якої творчої діяльності і культури у широкому розумінні, а представники культури, інтелектуальної праці змушені були виконувати директивні вказівки, якщо не хотіли «відірватися» від життя, від народу. Але це було вже після революційного «переходу» влади до рук більшовицьких політичних сил, які виступали від імені робітників та селян.

А поки що тільки набирала силу революція 1917 року. І як відомо знову ж таки з історії, коли починаються революційні процеси, інтелектуаль-мовляв, безперечно має рацію. Тим часом давно помітили, що владолюбство є пристрастю несправедливою сама по собі, і починається вона з небажання або побоювання опинитися під владою інших. Побоювання зрозуміле, та навряд чи достатнє і таке, що виправдовує претензії людей на владу.

Практична реалізація волюнтаристськи зміненого порядку розв'язання природних історичних завдань на шляху розвитку цивілізації з самого початку вимагала формування відповідних моральних засад, які служили б виправданням і підгрунтям методів прискореної побудови нового суспільства — радянського. Суттю цих революційних методів була боротьба (класова), насильство, яке не зв'язане жодними правовими законами, а спирається просто на диктатуру закону, як волю можновладців і спрощене судочинство. Йшлося про знищення однієї частини суспільства (класів експлуататорів — менших за кількістю людей) в ім'я інтересів іншої частини — пролетарів, в

Чи можливе майбутнє без оцінки минулого?

або За що боремося, товариші й панове?

Боротьба за абсолютну державну владу в умовах економічного розвалу, на засадах використання права сили, методів екстремізму та насильства, закликів керуватися так званим здоровим глуздом — це прямий шлях до диктатури грубої сили, до диктатури закону. Керівництво в політиці лише стереотипами здорового глузду призводить до руху лише по емпіричній, яку видно лише зовні, поверхні проблем, що постають у суспільстві, без проникнення у глибину їх суті.

Абсолютна влада, імперська чи монархічна, нехай навіть найосвіченіша і найцивілізованіша, завжди підходила і підходить до людини й суспільства лише з точки зору «використання». Цей шлях наше суспільство вже проходило, шлях, котрий, очевидно, нас нічого не навчив. Воістину пророче звучать слова Гегеля про те, що «історія вчить лише того, що вона нікого нічого не вчить». То чого ж вчить наша недалека історія?

Роки перебудови в колишньому Союзі РСР підтвердили, що одним з основних деструктивних чинників на шляху здійснення окремих намічуваних програм були відсутність єдиної цілісної науково обгрунтованої стратегії радикального оновлення усіх сфер життєдіяльності радянського суспільства та некомпетентність політичного керівництва, що виявилася не лише у прагненні зберегти старі командні структури, а й у псевдоприскореному проведенні непідготовлених економічної, політичної, правової реформ.

Аналогічна ситуація спостерігається й у політичних діячів уже незалежної України. «Слід визнати, — наголошував, зокрема, колишній перший заступник Голови Верховної Ради України В. В. Дурдинець, — що нашим ученим, фахівцям, державним керівникам свого часу не вдалося дати суспільству таку програму економічних реформ, котра відповідала б реальним можливостям України, її історичним традиціям, менталітетові народу. І тепер доводиться істотно коригувати порядок та послідовність здійснення реформ». Політики звинувачують учених, учені- економісти — філософів і юристів, філософи — економістів тощо.

Найприкріше в усіх цих та інших зізнаннях і звинуваченнях — це непринадна спадкоємність недостатнього рівня прогностичних знань, пізнавальної безвідповідальності, некомпетентності політичних керівників радянського періоду і пострадянської правлячої номенклатури, низької політичної, правової культури людей, котра первісно визначалася і, на жаль, продовжує визначатися не за духовними законами суспільного розвитку, а прагматичними людськими устремліннями.

Усі ці й багато інших набутих радянських соціальних «цінностей» стали закономірним наслідком спроби штучного (революційного) прискорення прогресу цивілізації шляхом апріорно-волюнтаристського втручання у логіку природно-історичного процесу, у закономірну послідовність розв'язання історичних завдань, підтверджену вже до 1917 року досвідом розвитку західноєвропейських держав.

Нагромаджений уже до цього часу багатий історичний досвід свідчив, що діалектична сутність природно- історичного прогресу цивілізації, його руху передбачає, як передумову, відносну пріоритетність рівня розвитку виробничих сил над виробничими відносинами. Однак революція 1917 року була продиктована швидше політико-психологічними чинниками, ніж господарсько-економічною доцільністю.

У січні 1923 року, озираючись назад і, в певному розумінні, виправдовуючи фактично стратегічний принцип радянського будівництва, запозичений з тактики Наполеона: «Спочатку треба встряти в серйозний бій, а там уже видно буде», В. І. Ленін писав у одній із своїх останніх статей «Про нашу революцію»: «Якщо для створення соціалізму потрібен певний рівень культури (...), то чому нам не можна почати спочатку із завоювання революційним шляхом передумов цього певного рівня. А потім, на основі робітничо-селянської влади і радянського устрою, рушити наздоганяти інші народи»

Різні покоління радянських людей читали і навіть вивчали цю роботу. Очі багатьох людей пробігали ці рядки. Однак поки йшов стрімкий і відносно (якщо не рахувати мільйони людських жертв, про що ми всі довідалися значно пізніше) успішний соціальний експеримент — радянське соціалістичне будівництво, поки ми не стали свідками його реальних деструктивних результатів, не була помітна підступна сутність запропонованого Леніним висновку, в якому було зроблено некоректну, відірвану від реального життєвого процесу, перестановку посилань. А вона полягала ось у чому. Не було необхідної передумови для органічного переходу до нового, апріорі (поза досвідом), який вважався більш розвинутим, історичного етапу цивілізації, не було й відповідного, вищого рівня культури (culture — лат.: вирощування, виховання, освіта, розвиток, шанування). Замість цієї передумови було запропоновано іншу — революційну ситуацію, що й справді сформувалася в реальності 1917 року. Саме її й було запропоновано як головну передумову захоплення державної влади «некультурною» більшістю робітників та селян, встановлення абсолютної диктатури пролетаріату як зброї наступного революційного будівництва нових цивілізацій, у тому числі пролетарської культури (мистецтва, науки, освіти тощо), — культури, уже тоді це було видно, фактично відірваної від

ний потенціал суспільства, як правило, відсувають убік, бо для нього пошук істини завжди передбачає аналіз, роздуми, обережність в оцінках, сумніви. Але саме це в усі часи «революціонерам» і не потрібне, бо їм «завжди ясно», що і як треба робити. Завжди легше говорити більше, ніж знаєш. Адже чим менше людина знає, тим менше у неї сумнівів, тим вона категоричніша. Для такого «революціонера» результати «революційних» перетворень — справа другорядна, аби прийти до влади, захопити її, командувати. Але головне в інституті влади — не захопити її і не командувати. Головне — визначити основний напрям життєдіяльності суспільства, об'єднати людей плодотворною, конструктивною ідеєю, тобто організувати здійснення влади, організувати управління суспільством, і звичайно економікою, в ім'я інтересів розвитку кожного члена суспільства і суспільства загалом. А цих знань, умінь та досвіду саме й не було з самого початку будівництва радянського соціалізму, соціалістичної економіки. Були певні теоретичні розробки у сферах партійного будівництва, захоплення політичної влади. Не було наукової теорії соціалізму, соціалістичного будівництва, формування політичної та економічної структури радянського суспільства. Це був змушений визнати В. І. Ленін у 1922 році на XI з'їзді РКП(б). «У нас, — казав він, — підходу справжнього до соціалістичної економіки, побудови її фундаменту немає...» Така сама ситуація, як ми з вами бачимо, має місце і в наші дні. А коли влада стає самоціллю і не виходить її розумна організація, то влада починає шукати винних, вважаючи водночас, що вона,

ім'я наступного створення справедливого суспільства загальної гармонії. Щоправда, протягом періоду утвердження радянського суспільного ладу соціальний об'єкт насильства постійно змінювався, хоча сама сутність застосовуваних методів залишалася постійною величиною. Капіталісти й поміщики були лише початком. Потім пішли заможні селяни(куркулі), священнослужителі, творча інтелігенція і, зрештою, різного гатунку «класові вороги», «вороги народу» вже навіть з самих класів пролетарів. Боротьба з інакомисленням, свободою волевиявлення стала константою державної політики. І чим упертіше, активніше радянська адміністративно-командна система перетворювала людей на «гвинтиків» єдиної державної машини, що їх можна було загвинчувати на розсуд влади, тим рішучіше викорінювали спроби «різних там» інтелігентів захищати право на самостійність своїх переконань і вчинків. У суспільній свідомості систематично культивувався стереотип сприйняття інтелігенції як чогось ненадійного або навіть ворожого суспільству робітників і селян. За умов тоталітарного режиму пригнічення особистості найнебезпечнішими виявлялися відданість моральним цінностям, вірність творчої людини своїй індивідуальності, талантові, покликанню, бо саме вони сприяють формуванню у людини внутрішньої свободи та усвідомлення нею свого високого покликання на Землі. Людина перестає бути «гвинтиком», одиницею натовпу, якими легко маніпулювати. Це запобігає також сліпому наслідуванню певного політичного лідера чи то вождя.

За тотального одержавлення суспільних відносин, абсолют-

ної влади моральна творча особистість заганяється в ситуацію, коли вона не може говорити і писати те, що хоче, і не хоче писати і говорити те, що може. Та якщо думки і почуття людини розходяться, якщо розум і серце протистоять одне одному, це неминуче призводить до внутрішнього психологічного розладу, до лицемірства. Не бажаючи або боячись вступати у конфлікт з можновладцями, людина стає істотою, яка живе за подвійним моральним стандартом, подвійним життям: природним, задовольняючи потай свої особисті інтереси і потреби, і удаваною — нібито вона сама доброчесність. Домінуючою характеристикою поведінки людей у такому суспільстві стає конформізм — добровільний або вимушений, пристосовництво. Результатом культивованого державою тоталітарного мислення стали неприйняття чужих думок, непримиренність щодо носіїв іншої позиції, підміновування справи особистими чи то груповими інтересами.

Цьому сприяла й державна система виховання та освіти, яка, починаючи від дитячого садка і закінчуючи вузом, орієнтувалася не на ознайомлення із загальнолюдськими цінностями, щоб розвивати духовність та інтелект, а на підготовку для існуючого політичного режиму слухняних радянських людей, які абсолютно вірили в те, що промовлялося з кафедри або трибуни. Право на сумнів кваліфікувалось як інакомислення, що підриває сталість однопартійного «єдиномислення». Тим самим закладалося потужне, хоч і уповільненої дії, джерело загрози інтелектуальній безпеці радянського суспільства. Як зазначав Гегель: «Коли мислять усі однаково, отже, ніхто не мислить».

Догматизм і начотництво стали висхідною точкою у навчанні, яке загалом набуло не гуманістичного, а прагматичного спрямування. Соціальне замовлення школі і науці практично звучало однозначно: знання, знання і ще раз знання. А того, кого навчали, розглядали як «посудину, яку треба було заповнити». В цьому полягає зокрема одна з причин формування у колишньому Радянському Союзі, а отже і в Україні, численного прошарку спеціалістів-технократів, здатних розв'язувати інженерні завдання, але при цьому не здатних мислити загальнолюдськими категоріями. З підготовкою спеціалістів наша країна сяк-так могла впоратися, а от з вихованням людини, формуванням особистості — проблеми. Щороку, випускаючи з вузів найбільшу, ніж в інших країнах світу, кількість дипломованих інженерів, ми водночас знищуємо, а цього немає в жодній іншій країні, нашу екологію природи — отруюємо землю, ліси, озера, річки, моря; екологію душі — руйнуємо культуру, мораль.

Освіта у нас втратила свою самоцінність як виховний процес духовного збагачення, становлення і вдосконалення особистості, вироблення її моральних засад, розвитку суто людських якостей — порядності, вміння співпереживати, відрізняти добро від зла. Тільки взаємозв'язок навчання з вихованням почуттів запобігає виробленню споживацького ставлення до життя, розщеплення моральної та естетичної свідомості. І чим вищий рівень інтелектуального розвитку, тим небезпечніший розрив між розумом і почуттями. Перш, ніж у радянському суспільстві перестала фактично бути цінністю людина взагалі, перестала бути цінністю людина розумна, освічена, думаюча.

Звівши постулат світогляду «буття визначає свідомість» у ранг державної ідеології, радянська влада закріпила у суспільній практиці пріоритети за матеріальною, виробничою сферою праці, відсунувши на другий план так звану нематеріальну сферу — освіту, охорону здоров'я, мистецтво, культуру та інше. Звідси, власно кажучи, і коріння залишкового принципу фінансування цих сфер, які впродовж багатьох десятиріч визначали процес формування державного бюджету в СРСР та зберігаються нині в Україні. При цьому інтелігенції, яка вже вийшла з «народу», за допомогою ідеологічного механізму пропаганди навіювалася думка, що вона «у боргу у народу», який начебто її годує. Тим самим протиставлялася праця розумова, праця інтелігенції справі робітників і селян. Інтелігентну людину вважали за представника «прошарку суспільства». Звідси й певна поблажливість, коли не зневага, з якою вимовляли, та й зараз ще вимовляють слово «інтелігент». Але ж «інтелігент» — це насамперед людина, для якої неприйнятні риси егоїзму, нетерпимості, байдужості, насильства.

Буття у нас настільки затиснуло свідомість, що вона перестала активно впливати на наше повсякденне життя: втрачено орієнтири до загальнолюдських духовних цінностей, цінностей наших національних культур, до розуму і до совісті людини.

Сліпо сповідуючи формулу «буття визначає свідомість» і прагнучи задовольнити передусім матеріальні потреби, ми лише частково відображали взаємодію буття і свідомості, не враховуючи її діалектичну суть. Тому і в теорії і у практиці акцентувалася увага на одній стороні взаємодії, а саме на активному впливі буття на свідомість. А останнє визначає суспільне буття тією ж мірою, як і буття свідомість. Відтворення і розвиток суспільної свідомості потребує до себе такої ж уваги, як відтворення і розвиток суспільного буття.

Сформульованих більшовиками мети і завдань революційного перетворення суспільства не можна було досягти і розв'язати, сповідуючи такі загальнолюдські моральні судження, як: «не убивай», «не давай неправдивого свідчення на ближнього свого», «не бажай дому ближнього твого» тощо. Тому Ленін розробляє концептуальні підвалини «комуністичної моралі», де формулою головної ідеї було «моральне все, що служить справі революції». А перспективним носієм нової «комуністичної моралі» обирає молоде покоління, якому присвячує свою роботу «Завдання спілок молоді» (1920 р.). «... Наша мораль, — писав у ній В.І.Ленін, — підпорядкована цілком інтересам класової боротьби пролетаріату. Наша мораль виводиться з інтересів класової боротьби пролетаріату». А серед цих інтересів називає знищення класу капіталістів, знищення опору «... тих селян, що є багатіями...» та ін. На практиці згодом, як показала історія розвитку СРСР, абстрактні категорії «клас», «опір» перетворилися на долю і життя конкретних людей, які були знищені. І ця сама історія підтвердила, що моральні цінності, котрі виправдовують будь-які форми і методи насильства навіть в ім'я досягнення певних псевдовисоких (бо справді високі цілі і насильство — не сумісні) цілей не мають у часі майбутнього, хоч би яким довгим був часовий простір. Більш того, такі моральні, а фактично аморальні, цінності мають здатність, по законах зворотного зв'язку, виносити суспільству, що їх сповідує, свій історичний вирок — руйнування духовної структури суспільства, без якої не може бути прогресивного (безпечного) матеріально-технічного розвитку.

Історія та й наша повсякденна практика, показують, що наше минуле (індивідуальне, колективне) має здатність здійснювати акти відплати у майбутньому і вже навіть щодо нових поколінь людей, які не мають безпосереднього причинного зв'язку з тим або тим аморальним вчинком у минулому. Вчинене злодіяння викликає дію у відповідь. Утворюється порочне коло, якщо його не розірвати нині моральними вчинками, справами.

Сьогодні ми виявилися без конструктивної загальнонаціональної (загальнонародної) ідеології, без релігії, як певного явища культури цивілізації, і з дуже великим агресивним потенціалом суспільства, що сформувалося і утримувалося свого часу тоталітарним політичним режимом, і в силу розпаду останнього поривається сьогодні безконтрольно у всі сфери суспільного буття. Підвалини таборного способу життя легалізувалися у буденному житті мільйонів громадян колишнього Радянського Союзу, а сьогодні громадян незалежних держав — колишніх союзних республік, у тому числі й України. Зникають останні знаки поваги до наших предків, далеких і близьких, занедбано «вітцівські могили», запеклість і озлобленість, недоброзичливість і дратівливість, цинізм оселилися в душах людей, створивши у багатьох сприятливий грунт для почуттів помсти, заздрощів, нестримної пожадливості і презирства до людської гідності. В цьому розумінні справедливе твердження, що злочинність — одна з дітей аморальності.

Безперечно, було б наївним намагатися сьогодні покласти на одну людину — В. І. Леніна всю відповідальність за результати соціалістичного будівництва в колишньому Союзі РСР, як на М. С. Горбачова — за розпад Радянського Союзу, а на Л. М. Кравчука — за системну кризу в Україні, що спостерігаємо повсюдно. Це аж ніяк не продуктивно. Важливіше збагнути гіркі уроки «соціальної генетики» нашого минулого поза природно-історичним розвитком. Адже усвідомлення минулого, особливо історичних помилок, є основою усвідомлення сьогодення і прогнозування майбуття. Історична пам'ять — передумова передбачення. А передбачення — закон природи, умова виживання всього сущого. У протилежному разі ми приречені на постійне повторення нових «старих» помилок, на суспільний рух «на холостих обертах». Варто б нам усім пам'ятати латинський вислів«Cujusvis hominis est errare, nulis nisi insipientis, in errore perseverare» (Кожній людині властиво помилятися, упиратися у помилках властиво тільки дурню).

А головний урок полягає в тому, що без духовної структури суспільства, духовного зв'язку між його членами, єдності в людях духовного начала будь-які штучно сформовані соціальні механізми прискорення суспільного прогресу перетворюються на природні механізми спочатку гальмування, а потім і руйнування. Моральний стан людини — це її захисна соціальна «аура». Моральний стан суспільства — це певний критерій оцінки перспектив його розвитку. Якщо хочемо реальної демократії, треба велетенськими кроками йти до культури і цивілізованості як у відносинах між людьми, так і між особистістю і державою. Правову державу можуть будувати тільки моральні, законослухняні громадяни. А сьогодні в Україні аж ніяк недостатньо просто приймати закони незалежної держави, бо правові, моральні закони можуть бути народжені тільки моральними законодавцями. Давно відомо, що невизнання правових засад, як похідних від моральних, опускає наше життя до рівня, нижчого від правових засад. Нам треба позбутись якнайшвидше спадку колишнього СРСР, що пустив у нашій суспільній свідомості глибоке коріння. Від обожнювання влади і не тільки у формі культу особи, а й закону, і службового становища. Якщо ми й надалі вважатимемо владу завжди мудрою, яка все знає і все пам'ятає, перекладаючи на неї всю відповідальність за наше життя, ми ніколи не позбудемося цих злиднів і убогості, які нині обсіли нас.

Перш, ніж шукати відповідь на запитання, куди йдемо і що будуємо, нам конче потрібно якнайшвидше всебічно і точно відповісти на запитання, де ми і чому опинилися в нинішньому становищі? Які саме першопричини нашої непростої життєвої ситуації, у якій перебуває нині народ України разом з його сьогоднішніми політичними керівниками, результати державотворення і управління яких не стільки їхня провина, скільки наша загальна біда. Всі ми, нинішні, вийшли з суспільства «будівників радянського соціалізму» і несемо на собі «хрест» і «печать» минулого.

Володимир СЕЛІВАНОВ,
доктор юридичних наук,
академік Української академії політичних наук.

Точка зору

Змінювати треба. Докорінно

Схоже, кожна новообрана Верховна Рада приречена на затяжні організаційні дебати. Створення тимчасових мандатної комісії, президії, формування фракцій, груп, робочих органів стримують активну, продуктивну роботу з нагальних питань сьогодення. Нинішній парламент, на жаль, це підтверджує. І не його вина в цьому. Проблему закладено вже у самій виборчій системі, у Законі України «Про вибори народних депутатів України». Ох уже цей закон! Скільки невдоволення і критики пролунало на його адресу. Але справу зроблено, і тепер можна лише спробувати виправити недоречності. Їх багато, але є, на мій погляд, основоположні моменти.

Очевидно, що настав час перейти до виборів за партійними списками. Це змусить політичні угруповання готувати свої програми, думати про формування майбутнього уряду, а на початковому етапі створювати партійні коаліції. Що, у свою чергу, уже буде основою структурування парламенту. Тоді до Верховної Ради прийдуть не розрізнені депутати (в кращому разі невеликі групи), кожний з власною програмою, або без неї, а 2—5 парламентських партій-груп з напрацьованими програмами дій. Багато простіше буде орієнтуватись і виборцям. Можливий варіант, коли за результатами виборів буде сформовано парламентську більшість, яка й візьме на себе відповідальність за економічно-соціальну політику законодавчої і виконавчої влад.

Є інший можливий шлях стабілізації діяльності парламенту і утвердження наступності його роботи. З цією метою варто відмовитися від стовідсоткового переобрання депутатів Верховної Ради, а перейти на періодичну виборність певної частини парламенту.

Нині маємо 450 мандатів. Отже, кожного року варто переобирати лише одну четверту частину народних депутатів. Механізм таких дій відпрацювати неважко з урахуванням регіональних особливостей держави. Вигоди такого кроку очевидні. Позбудемося стартової лихоманки, звинувачень на адресу минулого складу парламенту, чітко вималюється послідовність у законотворчості. Та й для бюджету буде легше.

І ще одне. Ми говоримо про розмежування влад: законодавчої, судової, виконавчої. Навряд чи можна досягти бажаного, поки найвищих службових осіб прокуратури й суду затверджує Верховна Рада. Хочемо ми того чи ні, але названі службові особи працюють у певній залежності від парламенту, який може просто їх замінити. Що в нас уже і відбувалося.

Закономірним здається проводити всенародні вибори або обрання на Конференції (з'їзді) представників Рад, Генерального прокурора, голови Верховного Суду. Тоді вони справді будуть незалежні.

Звичайно, в такому разі особливого значення набирає система стримування і противаг.

Можливо, парламентові, коли настане час внесення змін до Закону «Про вибори народних депутатів України», варто звернути увагу не лише на окремі положення, а й на принципові підходи до організації виборів.

Анатолій ФЕДОРІВ.

АВТОМОБИЛЬ ŠKODA

Volkswagen Group

Безопасность, комфорт, надежность, скорость

Шестилетняя гарантия против проржавения
Обеспечение запасными частями
Сервисное обслуживание
Гарантия в течение года

Приобретая автомобиль «Шкода»
Вы экономите на бензине и запасных частях

А/О «НЕКОС» (044) 224-31-03, 224-11-53

Продажа со склада в Киеве. Форма оплаты любая

УВАЖАЕМЫЕ ГОСПОДА!

Фирма «АВИАТУР» предлагает великолепный отдых на побережье Средиземного моря.

Испания

Курорт Санта-Сусанна.
Отель – *** на берегу моря.
Питание: полный пансион. $ 505

Италия

Римини. Сан-Бенедетто. «Вилла Роза».
Отель – *** на берегу моря.
Питание: завтрак + ужин. От $ 375.

Греция

Афины – 8 дней. $ 420.
2 дня Афины + 5/12 дней о. Эвиа.
Отель – *** на берегу моря.
Питание: завтрак + ужин. $ 510.

Турция

курорт АНТАЛИЯ.
Отель – *** на берегу моря.
Питание: завтрак + ужин. $ 380.

На всех маршрутах комфортабельный авиаперелет на самолете Боинг–737.
Большая экскурсионная программа.
Для бизнесменов организуем деловые встречи.

АВІАТУР

Проспект Победы, 4
Тел. (044) 274-99-84
274-99-44

Продажа авиабилетов на все направления
ул. Володарского, 2/4
пр. Победы, 4
тел. 274-99-13

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО

"ПРИВАТНИЙ КАПІТАЛ"

ЦЕ:

-статутний фонд - **50 млрд;**
-дивіденди **3300** % і вище;
-страхування внесків акціонерів;
-можливість виграти по лотереї за номерами акцій побутову аудіо- та відеотехніку, автомобіль.

Підписатися на акції можна в пунктах розповсюдження та на поштових відділеннях України (крім м. Київ).

тел. **(044) 271- 30- 96, 271-30-49**

"ПРИВАТНИЙ КАПІТАЛ"-
ЦЕ ВАШ КАПІТАЛ !

ШАХТА
им. Стаханова

реализует коксующийся и энергетический уголь по прямым договорам.

Тел.: (0562) 440692,
(0562) 440616.

Телетайп
143584 UGOL

На комп'ютері українською мовою!

ТЕКСТОВИЙ РЕДАКТОР *"ТВІР"*

- комп'ютерна підготовка і друк будь-яких документів українською, російською та англійською мовами
- автоматичний контроль української орфографії
- можливість роботи з файлами формату .DBF
- перетворення текстів, підготовлених у редакторі, в формат Ventura Publisher
- підтримка матричних та лазерних принтерів, друк документів різними шрифтами
- можливість ведення каталога шаблонів документів із змінними полями
- консультації й авторський супровід
- пільгові поставки навчальним закладам
- безкоштовне розповсюдження демонстраційної версії

З питаннями щодо придбання та ділерства звертатися у фірму "Комп'ютери + Програми"

044/295-06-55

«ЕЛЬФ» пропонує:

ТВФ «Ельф» має в наявності для реалізації: засувки пароводяні діаметром 100 і 80 мм, автомобілі ГАЗ-31029 «Волга», електродвигуни (1500 об. 22 кВт), розчиннонасоси, молочні насоси.

Адреса:
Вінницька область, м.Ямпіль, вул. Леніна, 11.

Телефон: (04336) 2-15-97
факс (04336) 2-29-06.

Организация реализует со склада в г. Днепропетровске:

Автошины

для грузовых и легковых автомобилей, сельхозтехники, погрузчиков, мотоциклов.

Самовывоз и вагонные поставки.

Тел.: (0562) 445-448, 446-464, 440-044.

Организация продает:

радиаторы отопительные чугунные 7-секционные оптом и в розницу, а также алюминий, бронзу, свинец небольшими партиями.

Телефоны: 476-18-77, 474-42-18. Тел/факс 476-24-46.

Арбітражним судом Волинської області порушено справу № 77-010 від 31 травня 1994 р. про банкрутство МП «Альтернатива», зареєстрованого 23 березня 1993 року, реєстраційний № 118, Ківерцівською районною Радою народних депутатів.

Зацікавлені сторони просимо звертатися за адресою арбітражного суду Волинської області: 263000, м. Луцьк, вул. Коперника, 8. Тел. 4- 00-16, 4-56-61.

Киевский маргариновый завод

реализует маргарин по цене 20 млн. крб. за тонну,

Телефоны для справок: 265-01-63, 265-01-77.

Реклама в газеті «Голос України»
Факс 449-85-62 Телефон 441-89-34

Понеділок, 13 червня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Худ.фільм «Карпатське золото».
9.45 На човні долі. Серж Лифар і Україна.
10.15 «Москва... Кінець тисячоліття». Відеофільм.
11.25 «Я — камінь з Божої праці». Олег Ольжич.
12.00 УТН.
12.10 Кінопроба.
13.10 Худ.телефільм «Вікно навпроти».
14.40 - 15.40 Національна Академія Наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація та реклама. Комп'ютерна інформація абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Три акорди.
16.40 «Без протоколу». Аналітична програма.
17.25 Зона тривоги.
17.55 З кінокамерою по світу. Док.фільм «Фунзянський чай»(Китай).
18.05 Вечірній концерт.
18.35 Пектораль.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ інформує.
19.15 Версія.
19.30 Муз.фільм «Відлуння».
19.45 Виступ кандидата у Президенти України О.О.Мороза.
20.00 Творче об'єднання «Громада» представляє: «Острів душі», «Візитна картка».
20.35 Поради телерадіореклами.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ інформує.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.40 Ай Пі Київ інформує.
21.45 Літературна класика на екрані. Худ.фільм «Нові пригоди янкі при дворі короля Артура». 1 серія.
23.00 І святе, і грішне. Євген Станкович.
23.35 Усе про кіно.
00.35 УТН.

Канал «Останкіно»

6.45 Ранкова розминка.
7.00 Година сили духу.
8.00 Мультфільм.
8.10 Містечко наше невелике...
8.30 Екстро-НЛО.
9.00 Краса і гордість наша.
9.55 Що означають ваші імена.
11.10 «Контрольна для дорослих». Телесеріал. Фільм 2.
11.55 «Панорама».
12.25 «Гол». Футбольна вікторина.
13.00 «Сам я — вятський уродженець». Худ.телефільм. 1 серія.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 2 серія худ.телефільму «Сам я — вятський уродженець».
15.15 Зоряний час.
15.55 За кремлівською стіною.
16.35 Живе дерево ремесел.
16.40 Клуб мандрівників.
17.30 Новини.
17.40 Погода.
17.45 КВК-94. 1/4 фіналу.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Погода. Програма передач.
20.45 Бомонд.
21.00 «Борці зі злочинністю». Худ.фільм (Італія).
23.05 Новини.
23.15 Чекання. На X Міжнародному конкурсі ім. П.І.Чайковського.
23.35 Танці, танці, танці.
23.55 Автошоу.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

13.50 Наш сад.
14.20 Пісні російської армії.
14.50 У світі тварин.
15.45 Мульти-пульти.
15.50 «Ніхто не забутий».
16.00 «Три дні в губернській Костромі». Музичний фестиваль.
16.40 Спасіння 911.
17.35 Свято кожного дня.
17.45 Фільм-концерт «Оксана Петрусенко».
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Виступ кандидата у Президенти України Л.Д.Кучми.
19.15 Візитка. Катерина Вороненко.
19.20 Мультфільми.
19.30 СНН.
20.00 Сам собі мандрівник.
20.25 Візитка.
20.30 Перехрестя.
21.05 Володимир Лановий. Ескіз до портрета.
21.25 Худ.фільм «Спрут-5». 5 серія.
22.15 Будівельний вісник.
22.30 СІТ-3.
22.40 Худ.фільм «Спрут-5» (продовження).
23.45 Хокей. Кубок Стенлі. 3 період.
00.35 СІТ-3.
00.45 Про-відео.

Вівторок, 14 червня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 «Шануймося, друзі.»
9.10 Худ.телефільм «Володя великий, Володя маленький».
10.15 Концерт симфонічної музики.
11.10 Доброго вам здоров'я. Змагаючи німоту.
11.40 Телефільм.
12.00 УТН.
12.10 Худ.фільм «Нові пригоди янкі при дворі короля Артура». 1 серія.
13.25 Усе про кіно.
14.40 - 15.40 Національна Академія Наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація та реклама. Комп'ютерна інформація абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Канал «Д».
17.10 Мої пісні.
17.45 Наодинці з усіма. Художник Д.Лідер.
18.30 Писанка-мальованка.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ інформує.
19.15 Виступ кандидата у Президенти України В.Т. Ланового.
19.30 Україна і світ.
19.50 Українські старовинні романси у виконанні Л.Кондрашевської.
20.20 Фінансовий огляд.
20.35 Поради телерадіореклами.
20.40 На добраніч, діти!
20.55 Ай Пі Київ інформує.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.35 Ай Пі Київ інформує.
21.40 Літературна класика на екрані. Худ.фільм «Нові пригоди янкі при дворі короля Артура». 2 серія.
23.00 «Останки».
23.30 Танцклуб Донецька запрошує.
00.30 УТН.

Канал «Останкіно»

5.15 Ранкова розминка.
5.30 «Ранок».
7.45 Огляд ринку нерухомості.
8.00 Новини.
8.20 Домісолька.
8.40 «Дика троянда». Телесеріал.
9.10 Людина і закон.
9.40 Що? Де? Коли?
10.45 Горські самоцвіти.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Дживі і Вустер». Телесеріал.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Підприємець.
15.00 Справа.
15.05 Які бувають податки?
15.10 Прем'єра мультфільму «Пригоди Тома Сойєра».
15.40 Чарівний світ, або Сінема.
16.00 Наш музичний клуб.
16.40 Планета. Росіяни йдуть геть. Передача 1.
17.00 Новини.
17.25 Мініатюра.
17.35 Азбука власника.
17.45 Погода.
17.50 Вагон 03.
18.00 Година пік.
18.25 «Дика троянда». Телесеріал.
18.55 Тема.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Погода. Програма передач.
20.45 З перших рук.
20.55 «Беззахисний». Худ. фільм (Франція).
22.35 Пісня-94. У перерві — 23.00 Новини.
23.30 Бумеранг.
00.00 Прес-експрес.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

6.00 Вісті.
6.20 Потрібні... Потрібні...
6.30 Формула-730.
7.00 Час ділових людей.
7.30 Клуб «Жовтий підводний човен».
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.30 «Монолог». Актриса І.Соколова.
8.45 Натура, що зникає. Програма Л.Анчинського.
9.30 Паралелі.
9.40 Селянське питання.
10.00 Вісті.
15.00 Вісті.
15.20 Телегазета.
15.25 Там-там новини.
15.40 Пригоди ваучера.
16.00 Спадщина бурану.
16.15 На шляху до ринку.
16.45 Не бути динозавром.
17.00 Бар'єр.
17.30 Свято кожного дня.
17.45 Муз.фільм «Прогулянка по Львову».
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Виступ кандидата у Президенти України І.С.Плюща.
19.15 «Хіала» пропонує.
19.20 Подробиці.
19.35 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 330 серія.
20.25 Візитка. Оксана Марченко.
20.30 СНН.
21.00 «Я прийшов до парламенту для діла...»
22.00 Відеорепортаж про роботу першої сесії Верховної Ради України.
23.30 СІТ-3.
23.40 Сьогодні на сьогодні.
23.50 «Евразія-ТБ» представляє: худ.фільм«Джанго».
1.20 СІТ-3.
1.25 Про-відео.

Середа, 15 червня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Фінансовий огляд.
8.25 Україна і світ.
8.45 Фільм-концерт «У неділю рано музиченька грала».
9.00 До уваги шкіл. Екзамен з іноземних мов (тести) для випускників 11-12 класів.
9.05 Свічадо.
9.50 І святе, і грішне. Євген Станкович.
10.25 Худ.фільм «Передай далі».
11.50 Фільм-концерт «Ти моя пісня».
12.00 УТН.
12.10 Худ.фільм «Нові пригоди янкі при дворі короля Артура». 2 серія.
13.35 І пісні, і вишиванки.
14.40 - 15.40 Національна Академія Наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація та реклама. Комп'ютерна інформація абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Мультфільм.
16.25 Концерт з творів Ф.Шопена, Л.Бетховена, М.Лисенка, О.Нижанківського.
16.55 Кіносвіт Олександра Коваля. «Ой горе, це ж гості до мене...»
17.25 Синтез.
17.50 СВ — сімейний варіант.
18.15 Відеофільм «Нотатки з Єрусалима».
18.35 Економічний огляд.
18.50 УТН.
19.00 Чемпіонат України з футболу. «Динамо» — «Дніпро». 1 тайм.
19.45 Виступ кандидата у Президенти України П.М.Таланчука.
20.00 Чемпіонат України з футболу «Динамо» — «Дніпро». 2 тайм.
20.45 На добраніч, діти!
20.55 Ай Пі Київ інформує.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.40 Ай Пі Київ інформує.
21.45 «Несподіваний дощ». Відбір до «Слов'янського базару-94».
22.20 Худ.фільм «Початок».
23.50 Інструментальні мініатюри.
00.00 УТН.

Канал «Останкіно»

5.15 Ранкова розминка.
5.30 «Ранок».
7.45 Огляд ринку нерухомості.
8.00 Новини.
8.20 Мультфільм.
8.30 «Дика троянда». Телесеріал.
8.55 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
9.45 Худ.телефільм «Ніжність до ревучого звіра». 1 серія.
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Дживі і Вустер». Телесеріал.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Підприємець.
15.05 Для чого потрібна міжнародна торгівля? Передача для дітей.
15.10 «Пригоди Тома Сойєра». Мультсеріал.
15.40 Лялька моєї мрії.
16.10 Відповіді.
16.40 Телерадіокомпанія «Мир».
17.00 Новини.
17.25 Ще раз про приватизацію.
17.35 Загадка СБ.
17.45 Погода.
17.50 Технодром.
18.00 Година пік.
18.25 «Дика троянда». Телесеріал.
18.50 Е.Радзинський розповідає: любовні безглуздя Казанови.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Погода. Програма передач.
20.45 «Монолог».
20.55 «Біси». Худ.фільм.
23.30 Новини.
23.40 Арт-кур'єр.
00.15 Прес-експрес.

УТ-2, канал «Росія»

6.00 Вісті.
6.20 Потрібні... Потрібні...
6.30 Формула-730.
7.00 Час ділових людей.
7.30 Доброго ранку, Європо.
8.00 Всесвітні новини ЕЙ-БІ-СІ.
8.30 Ранковий концерт.
8.45 Худ.телефільм «Санта-Барбара». 330 серія.
9.35 Телегазета.
9.40 Селянське питання.
10.00 Вісті.
10.10 Момент істини.
15.00 Вісті.
15.20 Студія «Рост».
15.50 Там-там новини.
16.05 Далекий Схід.
16.50 Здорово живеш.
17.05 Російська віза.
17.35 Свято кожного дня.
17.45 Панове-товариші.
18.00 Експоцентр представляє.
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Виступ кандидата у Президенти України В.Т.Ланового.
19.15 «Хіала» пропонує.
19.25 Подробиці.
19.35 Прем'єра худ.телефільму «Санта-Барбара». 331 серія.
20.25 Студія «Укртелефільм» представляє: телеклуб ділових жінок «Амазонки».
21.00 Золотий фонд України. Народні артисти України Д.Петриненко та К.Огнєвой.
21.45 Телефільм.
22.00 Відеорепортаж про роботу першої сесії Верховної Ради України.
23.05 Хокей. Кубок Стенлі. 2 і 3 періоди.

Четвер, 16 червня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 На святі танцю. Частина 1.
8.55 Менора.
9.40 На святі танцю. Частина 2.
10.25 Худ.фільм «Початок».
12.00 УТН.
12.10 Нон-стоп-рандеву.
13.10 Мистецькі імпресії. Художня виставка.
14.40 - 15.40 Національна Академія Наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація та реклама. Комп'ютерна інформація абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Освітній канал для школярів. «Язик до Києва доведе».
17.00 Наук.-поп.фільм «На порозі пекла».
17.30 Мультфільм.
17.45 Господарем на землі.
18.15 Актуальне інтерв'ю.
18.30 Помаранчева альтернатива.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ інформує.
19.15 Фінансовий огляд.
19.20 М.Сільванський. Сюїта для скрипки і фортепіано.
19.45 Виступ кандидата у Президенти України І.С. Плюща.
20.00 Співає А.Кудлай.
20.20 Поради телерадіореклами.
20.25 Мультфільм «Пригоди в королівстві». 17 серія.
20.55 Ай Пі Київ інформує.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.40 Ай Пі Київ інформує.
21.45 Уперше на екрані УТ. Худ.фільм «Імітатор».
23.20 Молодіжна студія «Гарт».
00.20 УТН.

Канал «Останкіно»

5.15 Ранкова розминка.
5.30 «Ранок».
7.45 Огляд ринку нерухомості.
8.00 Новини.
8.20 Подивись, послухай...
8.40 «Дика троянда». Телесеріал.
9.05 У світі тварин. «Життя зоопарків» (з сурдоперекладом).
9.45 Мультфільм.
9.50 «Ніжність до ревучого звіра». Худ. телефільм. 2 серія.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Прес-експрес.
11.30 «Дживі і Вустер». Телесеріал.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Діловий вісник.
14.40 Підприємець.
15.05 «Для чого потрібна конкуренція?» Передача для дітей.
15.10 «Пригоди Тома Сойєра». Мультсеріал.
15.40 Мультиполія.
16.00 До 16 і старші.
16.40 Планета. Росіяни йдуть геть. Передача 2.
17.00 Новини.
17.25 «Його величність футбол». Док.фільм.
17.55 Погода.
18.00 Година пік.
18.25 «Дика троянда». Телесеріал.
18.50 «Гітлер — Сталін. Таємна війна». Док.телефільм.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Погода. Програма передач.
20.45 Вагон 03.
20.55 Лотто «Мільйон».
21.25 Худ. фільм «Наречена занадто гарна» (Франція).
23.10 Новини.
23.20 Максима.
23.50 Я вам заспіваю.
00.10 Прес-експрес.

УТ-2, канал «Росія»

6.00 Вісті.
6.20 Потрібні... Потрібні...
6.30 Формула-730.
7.00 Час ділових людей.
7.30 Музика всіх поколінь.
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 Чарівна скринька.
8.35 Поїхали.
8.45 Худ.телефільм «Санта-Барбара». 331 серія.
9.35 Телегазета.
9.40 Селянське питання.
10.00 Вісті.
15.00 Вісті.
15.25 Мульти-пульти.
15.30 Студія «Рост».
16.00 Там-там новини.
16.15 «Дивлячись із Нижнього».
17.00 М-трест.
17.15 Будні.
17.45 Свято кожного дня.
17.55 Коли співає гітара.
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Виступ кандидата у Президенти України В.Г.Бабича.
19.15 «Наш спільний дім — Європа». Тенларис.
19.35 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 332 серія.
20.25 Митниця.
20.40 Студія «Укртелефільм» представляє: «Азимут».
21.10 Фільм-балет «Поцілунок феї».
22.00 Відеорепортаж про роботу першої сесії Верховної Ради України.
23.00 Студія «Укртелефільм» представляє: «Світоч». 4 і 5 випуски.

П'ятниця, 17 червня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Фінансовий огляд.
8.25 «Я люблю, і сміюсь, і печалюсь». Співає М.Свидюк.
9.00 До уваги шкіл. Екзамен з хімії (тести) для випускників 11-12 класів.
9.05 Худ.фільм «Імітатор».
10.40 Прикарпатські самоцвіти.
11.25 Ностальгія.
12.00 УТН.
12.10 Молодіжна студія «Гарт».
13.10 І знову разом.
13.55 В.-А. Моцарт. Концерт 12 для фортепіано з оркестром.
14.40 — 15.40 Національна Академія Наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація та реклама. Комп'ютерна інформація абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Сад, город.
16.30 Вербиця.
17.00 Видатні музиканти світу. Георг Шолті (Угорщина).
17.30 Радіаційна гігієна.
18.00 Літературно-мистецька студія «Основа». Думки проти течії.
18.45 Ділові відомості.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ інформує.
19.15 Запитуйте — відповідаємо. Питання приватизації. Діалог з головою Фонду держмайна України В.Прядком.
19.45 Співає А.Мокренко.
20.20 Громадська думка.
20.35 Поради телерадіореклами.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ інформує.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.40 Ай Пі Київ інформує.
21.45 Зірки спортивного танцю.
22.30 Відеофільм «Зустріч з невідомим».
23.30 Арт-майдан.
00.45 УТН.

Канал «Останкіно»

5.15 Ранкова розминка.
5.30 «Ранок».
7.45 Новий старт.
8.00 Новини.
8.20 «Сорока».
8.40 «Горячев та інші». Телесеріал. 30 серія.
9.10 Город цілий рік.
9.40 «Ніжність до ревучого звіра». Худ.телефільм. 3 серія.
10.45 Мультфільм.
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Дживі і Вустер». Телесеріал.
12.10 Благодійний концерт для ветеранів телебачення.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Підприємець.
14.55 Бізнес-клас.
15.10 Мультфільм.
15.15 В гостях у казки. Худ.телефільм «Червоні черевички».
16.50 Азбука власника.
17.00 Новини.
17.25 Людина і закон.
17.55 Погода.
18.00 Відлуння тижня.
18.20 «Горячев та інші». Телесеріал. 30 серія.
18.50 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Погода. Програма передач.
20.45 Людина тижня.
21.10 Здрастуй, великий футбол. Відкриття чемпіонату світу. Трансляція з США.
21.20 Урочисте відкриття чемпіонату світу з футболу.
22.05 Футбол. Збірна Німеччини — збірна Болівії. У перерві — 23.00 Новини.
23.55 Чекання. На X Міжнародному конкурсі ім.П.Чайковського.
00.15 Прес-експрес.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

6.00 Вісті.
6.20 Потрібні... Потрібні...
6.30 Формула-730.
7.00 Час ділових людей.
7.30 Джентльмен-шоу.
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 Чарівна скринька.
8.35 Поїхали.
8.45 Худ.телефільм «Санта-Барбара». 332 серія.
9.35 Телегазета.
9.40 Селянське питання.
10.00 Вісті.
15.00 Вісті.
15.20 Студія «Рост».
15.50 Там-там новини.
16.05 «Військовий кур'єр».
16.20 Світ, в якому ми живемо.
16.50 Дісней по п'ятницях. «Пастка для батьків». Худ.фільм. 2 серія.
17.45 Свято кожного дня.
17.55 Експоцентр представляє.
18.00 Е.Гріг. Норвезькі мелодії.
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Ганна Безулик.
19.10 Мульти-бульки.
19.30 СНН.
20.00 Візитка.
20.05 Круті новини.
20.25 Віннер-до.
20.35 Футбол як футбол.
21.35 Віннер-після.
22.00 Відеорепортаж про роботу першої сесії Верховної Ради України.
23.00 СІТ-3.
23.10 МТВ представляє: «Перший погляд».
23.40 Худ.фільм «Злочин заради порядку».
1.20 Про-відео.
1.50 СІТ-3.

(Друкується з комп'ютерного набору агентства Укрінформ).

Зазіхнули на спадщину фронтовика

Цю сім'ю обпалила війна. Кіндрат Донченко загинув на фронті. Його дружина Марія потрапила в рабство до окупантів, була вивезена до Німеччини. Померла старенька Донченчиха кілька років тому. І залишила у спадщину сину в селищі Дніпряни будинок та 25 соток земельної ділянки.

По смерті Марії Яківни місцева влада почала шукати зачіпку для того, щоб забрати землю. Мовляв, син може поступитися нею іншим. Сказано — зроблено. Десь рік тому селищна Рада прийняла рішення про вилучення земельної ділянки у Донченко Марії Яківни. Але виконувати його чомусь не поспішала. І лише нещодавно представники влади прийшли на садибу, перенесли огорожу, виходячи із свого задуму.

Чим керувалися у селищній Раді, йдучи на такий крок, — запитав я заступника голови виконкому Анатолія Шавро. І почув, що жодних законів влада не порушила. Ну, а щодо сина фронтовика, то він — такий-сякий.

Ми попросили прокоментувати ситуацію юристів. І ось

Ситуації

що вони сказали. Допущено кричуще свавілля. Адже згідно зі статтею 30 Земельного кодексу України Микола Донченко, успадкувавши житловий будинок та надвірні будівлі, автоматично отримав у користування й земельну ділянку. Крім того, місцева влада грубо порушила статтю 27 названого Кодексу, бо припинення права користування земельною ділянкою у разі незгоди землекористувача не у компетенції місцевої влади — питання розглядається в судовому порядку. Та конфіскатори не зважали на те, що Микола Кіндратович подав позов до суду. На відібраній землі, кажуть, уже почали рити траншею під фундамент нового будинку.

Історія банальна, навряд чи цікава для широкого загалу читачів республіки. Та погодьтеся: якщо сама влада схильна до порушень закону, то довго ще нам доведеться йти до правової держави. Днями зателефонував до Дніпрян, щоб дізнатися, чи не сталися зміни на краще у цій справі. Де там! Миколі Донченку вже «шиють справу» за те, що він начебто погрожував непрошеним гостям, які господарюють на його землі. Може, все-таки годі...

Антон ВАРЕНИЙ.

Херсонська область

Латиноамериканський фестиваль

провела днями Асоціація латиноамериканських студентів Українського інституту міжнародних відносин. Кожен охочий мав змогу ознайомитися з багатою і своєрідною культурою Латинської Америки, відвідати виставку- продаж сувенірів, скуштувати смачні та оригінальні національні страви.

Серцевиною фестивалю став яскравий запальний концерт за участю аматорських та професійних груп «Ла Кадерона», «Лос Боеліос», «Латин Сальса», «Гуайра».

Завершилося свято традиційною «ламбадою» у виконанні артистів і глядачів.

За матеріалами Українського молодіжного агентства

Без знань з історії культури і комерсант не комерсант

У Луганському комерційному технікумі відкрито Центр українознавства. Він розміщений в одній з учбових аудиторій, що перетворилась у справжній музей давньої та сучасної культури нашого народу. Тут у показі твори відомих художників, вишиванки, виконані народними майстрами, давні побутові речі. Учнів технікуму запрошують фольклорний ансамбль, пошуково-етнографічні групи.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганська область.

«Південь України і становлення української державності»—

саме таку проблему в її історичному аспекті та на сучасному етапі розглянула всеукраїнська науково- практична конференція, що відбулася на базі Одеського державного економічного університету. Протягом кількох днів провідні вчені з Києва, Одеси, Донецька, Дніпропетровська, ряду інших міст країни, а також викладачі місцевих вузів і шкіл заслухали та обговорили доповіді з таких напрямків: правові питання формування української державності; соціально-економічний розвиток в умовах становлення незалежної держави; особливості формування національних традицій на півдні України; історичні зв'язки краю із зарубіжними державами тощо. Учасники конференції висловили думку, що подібні зустрічі сприятимуть глибшому розумінню проблем становлення й розвитку незалежної держави, зокрема з огляду на специфіку південних регіонів.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Талант і за гратами талант

У Виставочному залі Спілки художників України відкрилася виставка «Твори засуджених з колоній та в'язниць». Це підсумок роботи над першим у нашій історії проектом «Просвітлення». Його реалізує галерея «Ірена» разом з Головним управлінням виконання покарань МВС України. Проект фінансує міжнародний фонд «Відродження».

Виставка творів засуджених — не просто примха філантропів, а ще один крок на шляху до побудови правової держави. Дбаючи про реалізацію талантів упосліджених членів суспільства, ініціатори проекту наголошують на необхідності захисту прав людини, на психологічній адаптації до життя. Всі кошти, що надійдуть від продажу експонатів по завершенню виставки, перекажуться на особисті рахунки їх авторів, і вони зможуть користуватися ними навіть у виправних закладах.

Розпорядження скасовано

У статті «Конфлікт навколо лісу», надрукованій в газеті «Голос України» 28 травня цього року, йшлося про конфліктну ситуацію навколо розпорядження представника Президента у Ковельському районі Віталія Карп'юка. Представник Президента у Волинській області Юрій Ленартович скасував розпорядження № 72 «Про грубі порушення прав колективних сільськогосподарських підприємств (радгоспів) щодо ведення ними лісового господарства на закріплених за ними землях» як таке, що не відповідає вимогам закону. Звернено увагу представника Президента у Ковельському районі Віталія Карп'юка на послаблення вимог щодо підготовки та видачі розпоряджень і попереджено, що в разі нехтування вимог закону буде порушено питання перед Президентом України про вжиття заходів дисциплінарного впливу.

На аренах країни і світу

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. Пропущений матч 31 туру.

Темп (Шепетівка) — Дніпро (Дніпропетровськ). 3:2. 10000. Коновалов, 24 (0:1), Чіхрадзе, 30 (1:1), Габіскірія, 42 (2:1), Максимов, 63 (2:2), Скаченко, 79, з пенальті (3:2). На 42-й хвилині Гомонов (Темп) не реалізував пенальті.

Хокей. Кубок Стенлі. Фінальна серія. Черговий матч «Ванкувер Канекс» з «Нью-Йорк Рейнджерс» завершився перемогою гостей — 4:2. Хоча рахунок у зустрічі відкрив Павло Буре. Він міг зробити рахунок 3:0 на користь господарів, але не реалізував штрафний кидок. Ньюйоркці поступово перехопили ініціативу. Чудово грав їхній захисник Брайн Лич, який закинув першу шайбу, а потім зробив голеву передачу. У складі переможців відзначилися й російські легіонери Зубов та Ковальов.

Черговий матч суперники проведуть у Нью-Йорку. А рахунок серії — 3:1 на користь «Рейнджерс».

Субота, 18 червня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 «Несподіваний дощ». Відбір до «Слов'янського базару-94». Частина 4.
9.05 Уперше на екрані УТ. Телефільм «Козацькі могили» (Канада).
9.35 Український хоровий спів. Випуск 4.
10.25 Доброго вам здоров'я. Українська асоціація народної медицини.
10.55 Всесвітній спортивний огляд «Жиллет».
11.25 Фестиваль військової пісні «Крила України». Частина 1.
12.10 Одеській кіностудії — 75. Худ.телефільм «Д'Артаньян і три мушкетери». 2 серія.
13.45 Живе слово. Звідки мова моя?
14.20 Мультфільм.
14.30 Блага вість з Ріком Реннером.
15.00 УТН.
15.10 Київській державній філармонії-130.
15.45 «Вірні пси Георгія».
16.15 Телефільм «Полька з гоцем».
16.25 «Усмішка». Гумористична програма.
16.40 Рідна мова.
16.55 Шедеври класичної музики.
18.30 Наше коло.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ інформує.
19.15 Хроніка МВС.
19.30 Артистичне казино.
20.00 Мелодія для флейти.
20.10 Вікно в Америку.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ інформує.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.40 Ай Пі Київ інформує.
21.45 Уперше на екрані УТ. Худ.фільм «Лиси Аляски» (Німеччина).
23.20 Телефан.
00.10 УТН.

Канал «Останкіно»

6.30 Ранкова розминка.
6.45 Суботній ранок ділової людини.
7.15 Спорт-шанс.
7.45 Слово пастиря.
8.00 Поклик джунглів.
8.30 Телерадіокомпанія «Мир».
9.55 Спортивне орієнтування.
10.05 Ранкова пошта.
10.35 Медицина для тебе.
11.05 Новини культури.
11.15 «Смак».
11.30 Вік олімпійський.
12.00 Одеській кіностудії — 75. Худ.фільм «Вертикаль».
13.15 Зустріч для вас. Василь Биков.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 «Лабіринт».
14.50 «Сонце у пляшці». Худ.серіал. 2 серія (Англія).
15.20 У світі тварин. «Життя зоопарків» (США).
16.00 Ще раз про приватизацію.
16.10 Чудова сімка.
17.00 До і після...
17.50 «Коламбія-Пікчерс» представляє: телесеріал «Комісар».
18.50 Футбол. Чемпіонат світу. Збірна США — збірна Швейцарії. 1 тайм.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини плюс.
20.35 Погода. Програма передач.
20.45 2 тайм матчу між збірними США і Швейцарії.
21.45 Що? Де? Коли?
22.55 Футбол. Чемпіонат світу. Збірна Італії — збірна Ірландії. У перерві-23.50 Новини. Погода.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.25 Мульти-пульти.
7.55 Студія «Рост».
8.25 «Парламентський тиждень».
8.55 Золота гілка. Художник А.Манусов.
9.25 Пілігрим.
10.10 Телеерудит.
10.15 «Як жити будемо?»
11.00 Чемпіонат світу з футболу. Іспанія — Корея.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 «Сигнальний примірник».
13.30 Російська енциклопедія. «Імперія і революція».
14.00 Бал преси.
15.00 Козацька старовина.
15.30 Ізабель. Розважальна вікторина.
16.15 Зелені святки.
16.25 Футбол без кордонів.
17.20 «Поле Куликове». Музична програма.
18.05 Міжнародна християнська програма «Клуб 700».
18.30 Київська панорама.
18.50 Точка зору.
19.05 Візитка. Анатолій Бондаренко.
19.10 «Вітаїр» і «Рібок» представляють: «А-дія».
19.30 СНН.
20.00 Хіт-рік.
20.35 Візитка.
20.40 Сам собі мандрівник.
21.10 Сьогодні на сьогодні.
21.35 Вечірні розваги для дорослих.
22.05 Ток-шоу «Чорний кіт».
22.30 СІТ-3.
22.40 Джемікс.
23.10 Худ.фільм.
00.55 Про-відео.
1.25 СІТ-3.

Неділя, 19 червня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці.
9.30 Худ.фільм «Лиси Аляски».
11.05 Служу народу України.
11.50 Фестиваль військової пісні «Крила України». Частина 2.
12.45 Одеській кіностудії-75. Худ.телефільм «Д'Артаньян і три мушкетери» 3 серія.
14.00 Зичимо щастя.
15.00 УТН.
15.10 Село і люди.
15.55 Мелодії оперет.
17.00 Фільм «Свята Трійця».
17.15 Свічадо.
18.00 Чемпіонат України з футболу. «Карпати» — «Динамо». У перерві — 18.45 УТН.
19.45 Ай Пі Київ інформує.
19.50 День Святої Трійці. Відеорепортаж з Володимирського кафедрального Собору м. Києва.
20.25 День Святої Трійці. Відеорепортаж з Собору Святого Юра у м.Львові.
20.55 Ай Пі Київ інформує.
21.00 УТН.
21.20 Спорткур'єр.
21.30 День Святої Трійці. Відеорепортаж з Трапезного храму Свято-Успенської Києво-Печерської лаври.
22.00 «Без протоколу». Аналітична програма.
22.30 Ай Пі Київ інформує.
22.35 Худ.фільм із субтитрами «Полювання на єдинорога».
23.50 Мультфільм для дорослих.
00.00 УТН.

Канал «Останкіно»

6.45 Ранкова розминка.
7.00 Година сили духу.
8.00 «Марафон-15».
8.30 З ранку раненько.
9.00 «Полігон».
9.30 «Спортлото».
9.45 Доки всі вдома.
10.15 Ранкова зірка.
11.05 Під знаком «Пі».
11.45 «Контрольна для дорослих». Телесеріал. Фільм 3.
12.30 Малі міста Росії.
13.00 Мультсеріал «Піф і Геркулес».
13.10 Прем'єра док. фільму «Підводна одіссея команди Кусто».
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Телерадіокомпанія «Мир».
15.00 Живе дерево ремесел.
15.05 Вікно в Європу.
15.35 Великий театр. Дні і вечори.
16.25 Клуб мандрівників.
17.15 Новини.
17.25 Телелоція.
17.40 Мультфільми «Кіт Фелікс», «Справжні мисливці за привидами».
18.30 Бомонд.
18.45 Погода.
18.50 Жан-Поль Бельмондо у прем'єрі худ.фільму «Труп мого ворога» (Франція).
21.00 «Неділя». Інформ.-публ. програма.
21.45 Гол. Футбольна вікторина.
22.20 «Я буду чекати». Худ.фільм із телесеріалу «Падші ангели».
23.00 Новини.
23.10 Чекання. На X Міжнародному конкурсі ім.П.Чайковського.
23.30 Футбол. Чемпіонат світу. Збірна Бельгії — збірна Марокко. 2 тайм.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.30 «Пресвята Трійця». Док.фільм.
7.50 Студія «Рост».
8.20 Доброго ранку. «Сніданок для чемпіонів».
8.50 Обпалена перемога. «Ніхто не забутий».
9.00 Кращі ігри НБА.
10.00 Ати-бати...
10.30 «Заповіт доктора Мабузе». Худ.фільм.
12.50 Обпалена перемога. «Ніхто не забутий».
13.00 Вісті.
13.20 «Не вирубати...»
13.35 Обпалена перемога. «Ніхто не забутий».
13.40 Біла ворона.
14.25 Обпалена перемога. «Ніхто не забутий».
14.35 Чемпіонат світу з футболу. Колумбія — Румунія.
16.15 Золота шпора.
16.45 Коробка передач.
17.00 Чарівний світ Діснея. «Гуфі і його команда», «Чорний плащ».
17.55 Яхад.
18.40 Обличчям до столиці.
19.10 Візитка. Ганна Безлюдна.
19.15 Мульти-бульки.
19.30 СНН.
20.00 Візитка.
20.05 Телесеріал «Следжхаммер». 12 серія.
20.35 Капітан-відео.
20.55 Худ.фільм «Сеньйорита». 115, 116 серії.
22.00 Сіті Текін.
22.30 СІТ-3.
22.40 Сьогодні на сьогодні.
22.55 Чемпіонат світу з футболу. Норвегія — Мексика.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 325245.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311108.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».